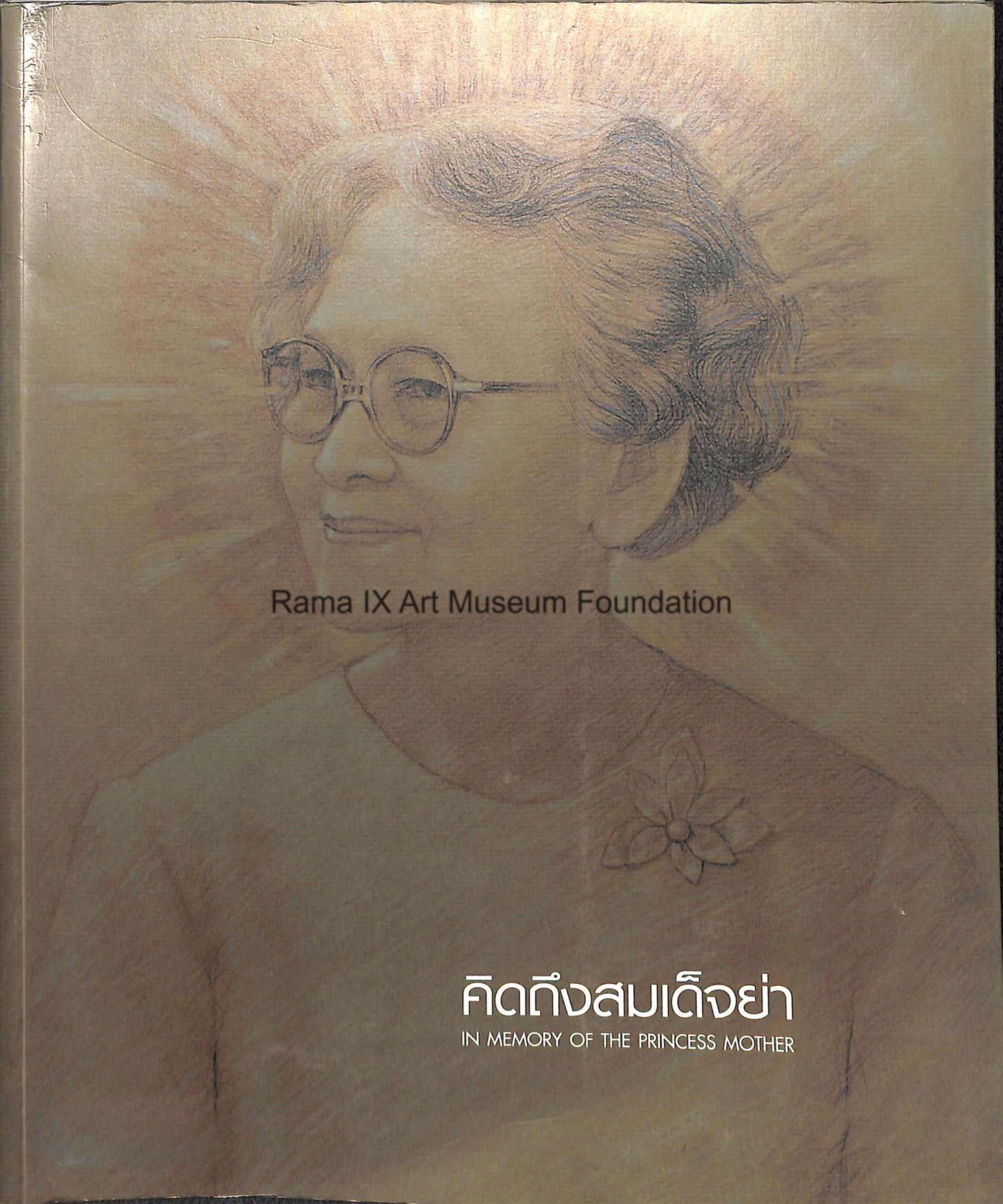

Rama IX Art Museum Foundation

คิดถึงสมเด็จพระย่า
IN MEMORY OF THE PRINCESS MOTHER

คิดถึงสมเด็จพระย่า

Rama IX Art Museum Foundation

สารบัญมูลนิธิสวนสมเด็จพระศรีนครินทร์
ในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี

มูลนิธิสวนสมเด็จพระศรีนครินทร์ตั้งขึ้นตามพระราชปราชญ์สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนีเมื่อ พ.ศ. 2531 ด้วยทรงมีพระราชหฤทัยทรงห่วงใยในการดูแล บำรุง รักษาสวนสมเด็จพระศรีนครินทร์ ทั้ง 12 สวน ซึ่งกระจายอยู่ทุกภาคของประเทศไทย ความรับผิดชอบในการพัฒนา การทะนุบำรุงรักษา และการให้บริการแก่ประชาชน เป็นภารกิจของจังหวัดอันเป็นที่ตั้งของสวน ซึ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการให้คำปรึกษาแนะนำ และช่วยเหลือทางการเงิน งานสำคัญอีกประการหนึ่งของมูลนิธิ คือได้สร้างสวนสมเด็จพระเจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ คู่กับสวนสมเด็จพระศรีนครินทร์ ที่จังหวัดปัตตานี เพื่อเฉลิมพระเกียรติในวโรกาส ฉลองพระชนมายุ 80 พรรษา เมื่อ พ.ศ. 2546 สวนนี้ได้รับพระราชทานนามอันเป็นมงคลจากสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ว่า "สวนแม่-สวนลูก" ด้วยภูมิทัศน์งดงาม และบริการที่ให้บริการของทั้งสองสวนเสริมประโยชน์แก่กันและกัน สวนทั้งสองแห่งจึงเป็นที่นิยมทั่วไปถึงรวมจังหวัดใกล้เคียง มีประชาชนมาใช้ประโยชน์วันละกว่าพันคน

พ.ศ. 2548 นี้ครบ 10 ปี แห่งการที่สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี เสด็จสวรรคต มูลนิธิ ได้จัดโครงการ "คิดถึงสมเด็จพระเจ้า" เพื่อหาเงินสมทบทุนช่วยเหลือการทะนุบำรุง สวนสมเด็จพระศรีนครินทร์ และได้รับเกียรติจากศิลปินระดับชาติ 34 ท่าน ร่วมโครงการวาดภาพหัวทัศน์ของสวนสมเด็จพระศรีนครินทร์ ต่างๆ อีก 4 สวน คณะศิลปินได้อาสาสมัครวาดภาพด้วยความภาคภูมิใจ และด้วยความสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณแห่งสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ที่ได้ทรงพระราชกรณียกิจแก่ประเทศชาติตลอดระยะเวลาอันยาวนาน คณะศิลปินได้มอบภาพวาดทั้งหมดกว่า 120 ภาพ เพื่อการจัดแสดงและประมูล ทั้งนี้รายได้ทั้งสิ้นโดยไม่หักค่าใช้จ่ายจะนำมาสมทบทุนมูลนิธิ ในการดูแลรักษาสวนทั้ง 12 สวนต่อไป คณะกรรมการบริหารมูลนิธิสวนสมเด็จพระศรีนครินทร์ฯ ขอขอบคุณคณะผู้มีกุศลจิตทุกท่านที่ได้เอื้อเฟื้อช่วยเหลือให้โครงการจัดแสดง และประมูลภาพครั้งนี้บรรลุวัตถุประสงค์ สมดังความมุ่งหมาย โดยเฉพาะบริษัท หาดทิพย์ จำกัด (มหาชน) ด้วยการนำของ ร้อยตรีไพโรจน์ รัตตกุล ที่ได้ทุ่มเทความคิดและเป็นพลังอันยังให้เกิดความสำเร็จอย่างสมบูรณ์

ขออำนาจพระบารมีแห่งองค์สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี อภิบาลประทานพรให้ทุกท่านทุกองค์กรที่ได้ร่วมใจกันจัดโครงการนี้ ประสบความสุข ความเจริญรุ่งเรือง ตลอดกาลนาน

(ท่านผู้หญิงสุมาลี จาติกวณิช)

นายกมูลนิธิสวนสมเด็จพระศรีนครินทร์

ในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี

สารประธานคณะกรรมการบริหารมูลนิธิสวนสมเด็จพระศรีนครินทร์
ในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี
เนื่องในโครงการจัดแสดงภาพวาดและประติมากรรม "คิดถึงสมเด็จพระเจ้า"

สวนสมเด็จพระศรีนครินทร์ ตั้งขึ้นเพื่อให้เป็นสวนสาธารณะที่ประชาชนเข้าไปใช้บริการพักผ่อนหย่อนใจโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายใดๆ ทั้งสิ้น ทั้งนี้เป็นไปตามพระราชดำริของสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี สวนสมเด็จพระศรีนครินทร์ ได้จัดขึ้นเพื่อเป็นการเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี เมื่อครั้งทรงเจริญพระชนมายุครบ 80 พรรษา เมื่อปีพุทธศักราช 2523 การก่อสร้างได้ดำเนินการมาตั้งแต่นั้นจนกระทั่งแล้วเสร็จสมบูรณ์ในทุกสวนทั้ง 12 สวน เมื่อปีพุทธศักราช 2537 และเมื่อสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี เสด็จสวรรคตเมื่อวันที่ 18 กรกฎาคม พ.ศ. 2538 มูลนิธิสวนสมเด็จพระศรีนครินทร์ฯ ก็ได้ดำเนินการกิจกรรมต่างๆ เพื่อสนองพระมหากรุณาธิคุณที่พระองค์ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้สร้างสวนสมเด็จพระศรีนครินทร์ ให้กับประชาชนชาวไทยเพื่อให้เป็นสวนสาธารณะ ที่ประชาชนชาวไทยสามารถเข้าไปใช้บริการได้ทั้ง 12 สวน ที่ตั้งอยู่ในจังหวัดต่างๆ ใน 12 จังหวัด รวมทั้งสวนสมเด็จพระเจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ (สวนแม่-สวนลูก) อีก 1 สวน

สำหรับในปีนั้น นอกจากมูลนิธิฯ จะได้จัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อจัดหารายได้มาสมทบทุนในการดูแล ทะนุบำรุง สวนสมเด็จพระศรีนครินทร์แล้ว ทางมูลนิธิฯ โดยการนำของ ร.ต. ไพโรจน์ รัตตกุล ในฐานะกรรมการบริหารมูลนิธิสวนสมเด็จพระศรีนครินทร์ฯ ผู้หนึ่ง และกรรมการผู้จัดการ บริษัท หาดทิพย์ จำกัด (มหาชน) ได้เชิญอาจารย์สมศักดิ์ รัชส์สุวรรณมาเป็นผู้ร่วมผลักดันให้เกิดโครงการและเรียนเชิญศิลปินระดับชาติ จำนวน 34 คน มาร่วมกันวาดภาพบริเวณสวนสมเด็จพระศรีนครินทร์ จำนวนไม่น้อยกว่า 120 ภาพ เพื่อนำมาแสดงนิทรรศการ จัดจำหน่ายและประมูลภาพวาดของศิลปินเหล่านั้น ดังมีรายนามในหนังสือเล่มนี้ แล้วรายได้ทั้งหมดโดยไม่หักค่าใช้จ่ายใดๆ เข้ามาสมทบทุนมูลนิธิสวนสมเด็จพระศรีนครินทร์ฯ

ในนามของคณะกรรมการบริหารมูลนิธิฯ ขอขอบคุณทุกท่าน ทุกฝ่าย รวมทั้งจังหวัดทุกจังหวัด ที่มีสวนสมเด็จพระศรีนครินทร์ตั้งอยู่ ที่ได้ให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมของมูลนิธิฯ ตามโครงการ "คิดถึงสมเด็จพระเจ้า" และขอให้ทุกท่านจงประสบแต่ความสุข ความเจริญ ในทุกด้านตลอดไป

(นายอารีย์ วงศ์อารยะ)

ประธานกรรมการบริหารมูลนิธิสวนสมเด็จพระศรีนครินทร์
ในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี

สารประธานคณะทำงาน
โครงการจัดแสดงภาพวาดและประติมากรรม “คิดถึงสมเด็จพระย่า”

ถ้าจะให้กล่าวถึงพระมหากษัตริย์คุณของสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนีหรือ “สมเด็จย่า” ของปวงชนชาวไทย ณ ที่นี้ ก็คงมีอาทได้ภายในพื้นที่ที่จำกัด เพราะพระองค์เองนอกจากจะเป็นพระผู้ให้กำเนิดพระมหากษัตริย์ที่เป็นมิ่งขวัญแก่แผ่นดินไทยถึง 2 พระองค์แล้วนั้น ยังทรงได้ประกอบพระราชกรณียกิจที่ยิ่งประโยชน์ให้แก่ประเทศชาติอย่างใหญ่หลวงนานัปการด้วยกัน ไม่ว่าจะเป็นด้านการสาธารณสุข การส่งเสริมอาชีพ การพัฒนาการศึกษาและการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน

สวนสมเด็จพระศรีนครินทร์ได้จัดตั้งขึ้นเพื่อเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ในวโรกาสทรงเจริญพระชนมายุครบ 80 พรรษา เมื่อพุทธศักราช 2523 และเป็นหนึ่งในโครงการที่เกิดขึ้นตามพระราชดำริของพระองค์ โดยมีพระประสงค์ให้ประชาชนทั่วไป มีที่พักผ่อนหย่อนใจในสวนที่สวยงาม ร่มรื่น โดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายใดๆ ทั้งสิ้น และภายหลังได้มีการก่อตั้งมูลนิธิสวนสมเด็จพระศรีนครินทร์ ในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนีเพื่อดูแล ทะนุบำรุง รักษา สวนสมเด็จพระศรีนครินทร์ ที่ตั้งขึ้นใน 12 จังหวัด ทั่วประเทศ

กระผมเองและบริษัท หาดทิพย์ จำกัด (มหาชน) ยึดมั่นในอุดมการณ์ที่จะทำประโยชน์ให้แก่สังคมในด้านต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นด้านการศึกษา กีฬา สาธารณสุข วัฒนธรรมประเพณี การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตลอดจนคุณภาพชีวิตของคนในสังคมมาโดยตลอด และเมื่อกระผมได้มีโอกาสเข้ามาเป็นหนึ่งในคณะกรรมการบริหารมูลนิธิสวนสมเด็จพระศรีนครินทร์ฯ จึงอยากที่จะมีส่วนร่วมในการทะนุ บำรุง รักษาสวนสมเด็จพระศรีนครินทร์ “...ให้ร่มรื่น ร่มเย็น และสวยงาม รักษาธรรมชาติไว้ ไม่ต้องให้ใหญ่โตมากนัก ให้ประชาชนเข้าไปใช้ โดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายใดๆ ทั้งสิ้น” ตามพระราชดำรัสที่ได้พระราชทานแก่คณะกรรมการบริหารมูลนิธิฯ

ในปี พ.ศ. 2548 เป็นปีที่สวนสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี เสด็จสู่สวรรคาลัย ครบ 10 ปี จึงถือเป็นโอกาสอันควรที่ชาวไทยทุกคนจะร่วมแสดงความจงรักภักดีและน้อมรำลึกถึงพระมหากษัตริย์คุณของพระองค์ ทางมูลนิธิฯ ร่วมกับศิลปินที่มีชื่อเสียงของประเทศ 34 ท่าน จึงได้จัดโครงการจัดแสดงภาพวาดและประติมากรรมตามโครงการ “คิดถึงสมเด็จย่า” เพื่อนำรายได้มาสมทบทุนมูลนิธิสวนสมเด็จพระศรีนครินทร์ฯ ในการดูแลรักษาสวนสมเด็จพระศรีนครินทร์ ทั้ง 12 สวน และยังเป็นการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์สวนสมเด็จพระศรีนครินทร์ผ่านทางงานศิลปะอีกด้วย

ในนามของประธานคณะทำงาน ขอขอบพระคุณทุกท่าน ทุกฝ่าย โดยเฉพาะ อาจารย์สมศักดิ์ รัชชสุวรรณ์ ศิลปิน, คุณกอบกาญจน์ วัฒนวรางกูร จากบริษัท โตชิบา ไทยแลนด์ จำกัด, คุณเยาวณี นิรันดร์ จากบริษัท คริสตี้ส์ อ็อกชั่น (ประเทศไทย) จำกัด, บริษัท ไทยน้ำทิพย์ จำกัด, บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน), สายการบินนกแอร์ และ พ.ต.อ. โกวิท ไสวแสนยากร จากโรงแรมพาววิลเลี่ยน ริมแคว จังหวัดกาญจนบุรี สำหรับน้ำใจอันดีงาม ความเสียสละและการร่วมแรงร่วมใจกันที่ทำให้การจัดโครงการในครั้งนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี และประสบผลสำเร็จตามที่ได้ตั้งไว้ที่จะรักษาสวนสมเด็จพระศรีนครินทร์ให้ร่มรื่นและงดงามอยู่คู่กับประชาชนชาวไทย เหมือนที่ “สมเด็จย่า” และพระมหากษัตริย์คุณของพระองค์ยังประทับอยู่ในใจของพวกเราตลอดไป

(ร.ต. ไพโรจน์ รัตติกุล)

กรรมการบริหารมูลนิธิสวนสมเด็จพระศรีนครินทร์

ในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี

และประธานคณะทำงานโครงการจัดแสดงภาพวาดและประติมากรรม “คิดถึงสมเด็จย่า”

“สวนสมเด็จพระศรีนครินทร์ ต้องจัดให้ร่มรื่น ร่มเย็น และสวยงาม
รักษาธรรมชาติไว้ ไม่ต้องใหญ่โตมากนัก
ให้ประชาชนเข้าไปใช้โดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายใดๆ ทั้งสิ้น”
พระราชดำรัส สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี พระราชทานแก่คณะกรรมการบริหารมูลนิธิฯ

โครงการจัดแสดงภาพวาดและประติมากรรมตามโครงการ

“คิดถึงสมเด็จย่า”

ของมูลนิธิสวนสมเด็จพระศรีนครินทร์
ในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี

ที่มาของโครงการ

สวนสมเด็จพระศรีนครินทร์ จัดตั้งขึ้นเพื่อเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ในวโรกาสทรงเจริญพระชนมายุครบ 80 พรรษา เมื่อพุทธศักราช 2523 ตั้งขึ้นใน 12 จังหวัด คือ นนทบุรี ปัตตานี พังงา ชุมพร กาญจนบุรี พระนครศรีอยุธยา พิจิตร เชียงราย สกลนคร ร้อยเอ็ด ศรีสะเกษ และฉะเชิงเทรา โดยไม่ได้เก็บค่าใช้จ่ายจากประชาชนผู้เข้าไปใช้บริการในสวนแต่ประการใด และยังได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้จัดตั้งมูลนิธิสวนสมเด็จพระศรีนครินทร์ ในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี เพื่อดูแล ทะนุบำรุง รักษาสวนสมเด็จพระศรีนครินทร์ ร่วมกับจังหวัดที่ตั้งอยู่ และเมื่อสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี เสด็จสวรรคต เมื่อ พ.ศ. 2538 มูลนิธิสวนสมเด็จพระศรีนครินทร์ฯ และจังหวัดต่างๆ ร่วมด้วยประชาชนทั้งภาครัฐและเอกชน ได้ร่วมใจกันจัดสร้างพระราชานุสาวรีย์สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี นำไปประดิษฐานในสวนสมเด็จพระศรีนครินทร์ ทั้ง 12 แห่ง นอกจากนี้ยังได้จัดหารายได้ ทั้งในส่วนที่เป็นรายได้จากงบประมาณแผ่นดิน รายได้จากมูลนิธิสวนสมเด็จพระศรีนครินทร์ฯ และจากประชาชนที่มีจิตศรัทธาบริจาค เพื่อนำไปใช้จ่ายในการทะนุ บำรุง รักษาสวนสมเด็จพระศรีนครินทร์ และพระราชานุสาวรีย์ เป็นประจำทุกปี

ตลอดช่วงระยะเวลา 25 ปี จนถึงปี พ.ศ. 2548 มูลนิธิสวนสมเด็จพระศรีนครินทร์ฯ และจังหวัดที่ตั้งสวนได้ช่วยกันทะนุบำรุง ดูแลรักษาสวนสมเด็จพระศรีนครินทร์ด้วยความมุ่งมั่นที่จะทำให้สวนสมเด็จพระศรีนครินทร์ทุกแห่งได้เป็นสวนสาธารณะที่สวยงาม และเป็นที่พักผ่อนหย่อนใจของประชาชนทุกเพศทุกวัยตลอดมา โดยทุ่มเทงบประมาณให้กับสวนสมเด็จพระศรีนครินทร์ทั้ง 12 สวนปีหนึ่งๆ ใช้งบประมาณหลายล้านบาท แต่ด้วยกำลังงบประมาณที่จำกัด จึงทำให้ไม่สามารถพัฒนาสวนสมเด็จพระศรีนครินทร์ได้ดังเจตนารมณ์ที่ได้กำหนดเอาไว้

ในปี พ.ศ. 2548 ซึ่งเป็นปีที่สวนสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี เสด็จสู่สวรรคาลัย ครบ 10 ปี มูลนิธิฯ และบริษัท หาดทิพย์ จำกัด (มหาชน) โดยการนำของ ร.ต. ไพโรจน์ รัตติกุล ในฐานะกรรมการบริหารมูลนิธิสวนสมเด็จพระศรีนครินทร์ฯ ผู้หนึ่ง ร่วมกับอาจารย์สมศักดิ์ รัชชสุวรรณ์ และศิลปินที่มีชื่อเสียงระดับชาติ จำนวน 34 ท่าน มีความปรารถนาและตั้งใจที่จะแสดงความจงรักภักดีและเฉลิมพระเกียรติแด่องค์สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี จึงได้จัดโครงการจัดแสดงภาพวาดและประติมากรรมตามโครงการ “คิดถึงสมเด็จย่า” เพื่อจัดผลงานศิลปกรรมแสดงภาพสวนสมเด็จพระศรีนครินทร์ และประติมากรรมดังกล่าว จำนวน 120 ภาพ เพื่อนำรายได้มาสมทบทุนมูลนิธิสวนสมเด็จพระศรีนครินทร์ฯ ต่อไป

Rama IX Art Museum Foundation

วัตถุประสงค์

- 1. เพื่อเป็นการน้อมรำลึก แสดงความจงรักภักดี และเฉลิมพระเกียรติแด่องค์สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ของกรมการบริหารมูลนิธิฯ เหล่าศิลปินและประชาชนทั่วไป
- 2. เพื่อให้เยาวชนรุ่นหลังได้รับทราบถึงพระมหากรุณาธิคุณของสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนีที่มีพระประสงค์ให้ประชาชนทั่วไป มีที่พักผ่อนหย่อนใจในส่วนที่สวยงามร่มรื่น โดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายใดๆ ทั้งสิ้น
- 3. เพื่อจัดหารายได้สมทบทุนมูลนิธิสวนสมเด็จพระศรีนครินทร์ฯ ในการทะนุบำรุง รักษา สวนสมเด็จพระศรีนครินทร์ฯ จำนวนทั้ง 12 แห่ง
- 4. เพื่อให้ศิลปินไทยผู้สร้างสรรค์งานศิลปะ ได้มีส่วนร่วมในการแสดงความจงรักภักดี ต่อสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี และได้ช่วยเหลือสังคมและประเทศชาติ
- 5. เพื่อเป็นการเผยแพร่ผลงานศิลปะสู่สาธารณชน และเป็นการประชาสัมพันธ์สวนสมเด็จพระศรีนครินทร์ฯ ให้กับประชาชนได้รับทราบ
- 6. เพื่อสร้างความรู้สึกร่วมต่อความประทับใจของธรรมชาติ และคุณค่าที่สัมพันธ์กับความงามของธรรมชาติ และของศิลปะ

ระยะเวลาดำเนินการ

เมษายน - สิงหาคม 2548

เงินสนับสนุน

ได้รับการสนับสนุนค่าใช้จ่ายจาก บริษัท หาดทิพย์ จำกัด (มหาชน)
เป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น 600,000- บาท

ผู้รับผิดชอบโครงการ

- 1. คณะกรรมการอำนวยการ ได้แก่ คณะกรรมการบริหารมูลนิธิสวนสมเด็จพระศรีนครินทร์ฯ
- 2. คณะทำงานประกอบด้วย
 - 1) ร.ต. ไพโรจน์ รัตติกุล กรรมการบริหารมูลนิธิฯ ประธานคณะทำงาน
 - 2) รศ. ดร. เจริญผล สุวรรณโชติ เลขาธิการมูลนิธิฯ รองประธาน
 - 3) อาจารย์สมศักดิ์ รักษ์สุวรรณ ผู้แทนคณะศิลปิน คณะทำงาน
 - 4) นางทิพาภรณ์ โชควัฒนา กรรมการบริหารมูลนิธิฯ คณะทำงาน
 - 5) นายชุมพล หนูสง รองเลขาธิการมูลนิธิฯ คณะทำงาน
 - 6) นายกิตติเกษม ใจชิน เลขานุการมูลนิธิฯ เลขานุการ

Rama IX Art Museum Foundation

ผู้ร่วมดำเนินโครงการ

- 1. บริษัท หาดทิพย์ จำกัด (มหาชน)
- 2. ศิลปินผู้ร่วมโครงการ
- 3. คณะกรรมการบริหารมูลนิธิสวนสมเด็จพระศรีนครินทร์ฯ
- 4. หอศิลป์ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ
- 5. บริษัท โตชิบา ไทยแลนด์ จำกัด
- 6. บริษัท คริสตี้ส์ อ็อกชั่น (ประเทศไทย) จำกัด

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- 1. คณะกรรมการบริหารมูลนิธิฯ และประชาชนทั่วไปจะได้ร่วมถวายความจงรักภักดี และรำลึกถึงสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี
- 2. ศิลปินไทยผู้สร้างสรรค์งานศิลปะ ได้แสดงความจงรักภักดีและเฉลิมพระเกียรติแด่องค์สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี และได้มีส่วนร่วมในการช่วยเหลือสังคมและประเทศชาติ
- 3. มูลนิธิสวนสมเด็จพระศรีนครินทร์ฯ มีรายได้สมทบทุนในการทะนุบำรุง รักษา สวนสมเด็จพระศรีนครินทร์ฯ ทั้ง 12 สวน

วิธีดำเนินการ

กิจกรรม	สถานที่	วัน เดือน ปี
1 นำศิลปินระดับชาติเดินทางไปเก็บข้อมูล บันทึกภาพ วาดภาพ สวนสมเด็จพระศรีนครินทร์เพื่อให้เกิดแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์งานศิลปกรรมที่มีคุณค่า แสดงออกถึงความงามตามธรรมชาติ ของสวนสมเด็จพระศรีนครินทร์	1.1 สวนสมเด็จพระศรีนครินทร์ เชียงราย	23-26 เม.ย. 2548
	1.2 สวนสมเด็จพระศรีนครินทร์ กาญจนบุรี	3-4 พ.ค. 2548
	1.3 สวนสมเด็จพระศรีนครินทร์ พังงา	8-10 พ.ค. 2548
	1.4 สวนสมเด็จพระศรีนครินทร์ พระนครศรีอยุธยา	16-17 พ.ค. 2548
2. งานแถลงข่าว	หอศิลป์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ถ.ราชดำเนิน-กลาง แยกสะพานผ่านฟ้า	11 ก.ค. 2548 เวลา 14.00 น.
3 นำผลงานศิลปกรรมภาพเขียนที่ศิลปินสร้างสรรค์มาจัดแสดงนิทรรศการ	หอศิลป์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ถ.ราชดำเนิน-กลาง แยกสะพานผ่านฟ้า	18 ก.ค.-6 ส.ค. 2548

วาดไว้ถวายสมเด็จพระเจ้า

พิษณุ ศุภ.

เชื่อว่า 10 ปี นับจากวันที่สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี เสด็จสวรรคาลัย ดูเหมือนกับว่าเพิ่งผ่านความโศกเศร้าไปได้ไม่กี่วัน หลายคนคงยังจำภาพขบวนพระบรมศพที่เคลื่อนเข้าสู่พระเมรุมาศ ณ มณฑลพิธีท้องสนามหลวง เป็นความเศร้าสลดรินทอย่างยิ่ง เป็นพระราชพิธีอันงามสง่าสมพระเกียรติยศที่ในชีวิตของเราไม่เคยได้พบเห็นมาก่อน และเป็นความยิ่งใหญ่ของการรวมใจของประชาชนทั่วประเทศที่ร่วมถวายความจงรักภักดีเป็นครั้งสุดท้าย อย่างที่ไม่มีมาก่อนในประเทศอื่นๆ วันอันโศกสลดที่ยิ่งใหญ่นี้เป็นภาพติดตราตรึงใจอย่างไม่มีวันลืมเลือน

ในฐานะประชาชนคนธรรมดา แม้ว่าจะเป็นช่วงเวลาที่ยังมีพระชนม์ชีพอยู่ก็ตาม การถวายความจงรักภักดี หรือการถวายงานรับใช้ไม่ใช่เรื่องง่ายเลย เพราะข้าละของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ เสนอหน้าเข้ารับใช้เจ้านายเองหากไม่มีพระประสงค์ เชื่อว่าเมื่อเหล่าศิลปินได้รับเชิญให้เข้าร่วมโครงการ “คิดถึงสมเด็จพระเจ้า” จากมูลนิธิสวนสมเด็จพระศรีนครินทร์ในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี จึงเป็นความปลาบปลื้มที่จะได้มีโอกาสเสมือนได้ทำงานถวายแด่พระองค์ท่าน แม้ว่าจะเสด็จสวรรคตแล้วตั้งแต่ พ.ศ. 2538 แต่ก็เหมือนได้ถวายงานรับใช้เช่นครั้งที่ยังมีพระชนม์ชีพอยู่ ผมเชื่อว่าศิลปินทุกคนในจำนวนเกือบ 30 คน เต็มใจเข้าร่วมโครงการ ไม่มีใครปฏิเสธ ด้วยความจงรักภักดีอย่างที่สุดที่ครั้งหนึ่งในชีวิตที่จะได้ถวายงานรับใช้ และเชื่อว่าศิลปินอีกมากมายที่ไม่มีโอกาสเข้าร่วมโครงการนี้ จะร่วมกันส่งใจให้ตัวแทนของศิลปินได้ทำงานนี้ให้ลุล่วงสัมฤทธิ์ผลถวายแด่พระองค์ผู้ประทับสถิตอยู่สวรรคาลัยด้วยกัน

ศิลปินจำนวน 30 คน กับการเดินทางเพื่อทำงานศิลปะในหลายที่ทั่วประเทศไม่ใช่เป็นเรื่องง่ายๆ ไหนจะหาช่วงเวลาทีศิลปินจะมีเวลาว่างพร้อมกัน ไหนจะพินาศศิลปินที่นิสัยดี ไม่เรื่องมาก สุขภาพแข็งแรงและอยู่ร่วมกันได้กับศิลปินจำนวนมาก(ขอกระซิบไว้ตรงนี้ว่าศิลปินไม่ว่าจะอยู่เผ่าไหนชาติใด หากอยู่กันเกิน 2 คน เป็นต้องรู้นวาททั้งนั้นเป็นธรรมดา) ไหนจะต้องมีทีมงานที่คอยดูแลต้อนรับเอาอกเอาใจศิลปิน ซึ่งไม่เฉพาะศิลปินผู้เฒ่าเท่านั้นที่ต้องดูแล ศิลปินหนุ่มๆ สาวๆ ก็มีลีลาที่ต้องคอยประคบประหงมเช่นกัน ไหนจะต้องมีผู้คอยต้อนรับในห้องที่ที่เราเดินทางไป ส่วนใหญ่ก็จะเป็นระดับท่านผู้ว่าราชการจังหวัด และท่านนายกเทศมนตรี พร้อมบริวารเจ้าหน้าที่ ซึ่งทุกที่ทุกแห่งให้การต้อนรับศิลปินเป็นอย่างดี ทำให้ศิลปินเกิดความละอายนหากทำงานได้ไม่ดี ไม่คุ้มกับการต้อนรับ

แต่สรุปแล้วส่วนสำคัญที่สุดก็คืองบประมาณค่าใช้จ่ายต่างๆ ค่าเดินทาง ทั้งรถยนต์และเครื่องบิน รวมไปถึงการเดินทางด้วยเรือ การกินอยู่ ที่พัก และอุปกรณ์การเขียนรูป ทั้งหมดเป็นเงินจำนวนมาก ทำให้ต้องขอบคุณ บริษัท หาดทิพย์ จำกัด (มหาชน) พร้อมการบริการจากเจ้าหน้าที่ทุกคนด้วยน้ำใจที่มากมายท่วมนั่นยิ่งกว่างบประมาณที่ให้มาอีก

แรกของโครงการนี้ตั้งใจจะให้ศิลปินเดินทางไปเขียนรูป ณ สวนสมเด็จพระศรีนครินทร์ ที่มีอยู่ทั่วประเทศทุกภูมิภาคทั้ง 12 แห่ง ตามที่ได้จัดสร้างขึ้นโดยมูลนิธิสวนสมเด็จพระศรีนครินทร์ฯ เมื่อคราวที่ร่วมกันเฉลิมพระเกียรติในวโรกาสที่เจริญพระชนมายุครบ 80 พรรษา แต่มาสรุปกันว่า

หากจะให้ศิลปินจำนวนมากต้องเดินทางไปวาดรูปกว่าจะครบทั้ง 12 แห่ง 12 จังหวัด คงใช้เวลาเป็นปี ไม่ทันฉลองครบ 10 ปีแห่งการสวรรคตในปีนั้นแน่ เลยตัดสินใจว่าเราจะเดินทางไปวาดรูปกันที่ **สวนสมเด็จพระศรีนครินทร์** เพียง 4 แห่งเท่านั้น โดยเลือกที่จังหวัด**เชียงราย**ก่อน แล้วไล่เรียงกันไปที่**กาญจนบุรี พังงา** และมาจบโครงการที่**พระนครศรีอยุธยา** แห่งละ 2 วันบ้าง 3 วันบ้าง

เพียงแค่นี้ศิลปินก็มักจะหักกันหมดเมื่อถึงโครงการสุดท้ายที่อยุธยา

ช่วงจังหวะเวลาของการเดินทางตามโครงการนี้ยังไม่ดีนัก เพราะตรงกับช่วงเดือนเมษายน และพฤษภาคม ซึ่งอากาศร้อนชนิดไหม้ละลาย โชคร้ายกว่านั้นตรงที่ปีนี้แล้งจัด ฝนขาดช่วงมานาน ว่ากันว่าร้อนกว่าทุกๆ ปี

คนที่ไป**เชียงราย**ก็จะไปหลบลมร้อน กลับต้องไปเจอความร้อนที่ไปหลบรออยู่ที่นั่น **เมืองกาญจน์**นั้นอย่าให้ต้องบรรยายถึงความร้อนเลย ศิลปินเสียฟอร์มต้องถอดเสื้อเขียนรูปเหงื่อท่วม ตัวจนเกือบต้องถอดหนังไปซักอยู่แล้ว ก็ทำไม่จะไม่ร้อน ไปนั่งเขียนรูปอยู่กลางหุบเขา ไม่มีลมพัด เมืองกาญจน์นั้นหน้าร้อนร้อนจัด หน้าหนาวก็หนาวชะมัด ก็ทำไม่ต้องมากันหน้าร้อนอย่างนี้

ปัญหาของศิลปินนั้นมีมาก่อนที่จะมาเจอความร้อนแล้ว นั่นคือเราจะเขียนอะไรถวาย **สมเด็จพระย่า** เพื่อบอกถึงความสำคัญของการ **“คิดถึงสมเด็จพระย่า”** หรือเราจะเขียนรูปอะไรก็ได้ เสร็จแล้วเอาไปประมูลเอาไปขาย เอาเงินมาถวายเป็นส่วนทำนุบำรุงสวนสมเด็จพระย่า ไม่ต้องคิดอะไรมาก

ความจริงมีเรื่องราวที่ศิลปินจะสร้างสรรค์งานศิลป์ถวายสมเด็จพระย่าได้มากมาย แต่ในแต่ละประเด็นหัวข้อก็มีข้อขัดข้องติดขัดมากบ้างน้อยบ้างทั้งนั้น เช่นว่า

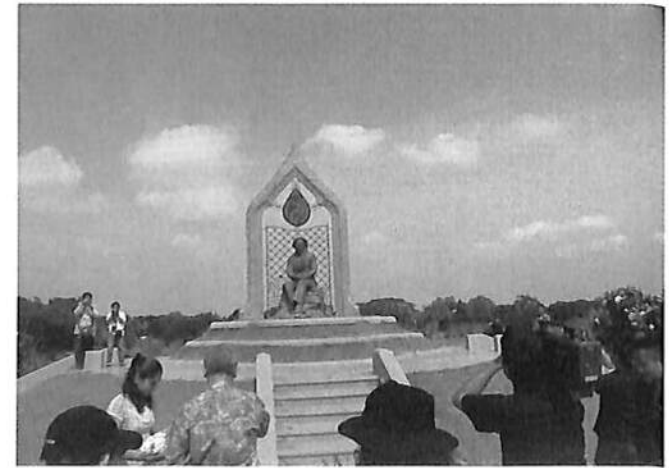
หนึ่ง เขียนพระรูปหรือ**ภาพเหมือนสมเด็จพระย่า** อาจรวมไปถึงพระราชกรณียกิจต่างๆ ของพระองค์ เรื่องราวอย่างนี้เขียนไม่ยากสำหรับจิตรกรมือпуกันทอง อย่างเรา แต่ก็จะมีคน (ช่างสงสัย) ถามว่า ถ้าจะเขียนพระรูปเหมือนสมเด็จพระย่าแล้วเราจะต้องมาตระเวนดั่งอ้างแรมที่สวนสมเด็จพระศรีนครินทร์ทำไม กลับไปนอนเขียนที่บ้านก็ได้... เออ ก็เห็นจะจริงอยู่เหมือนกัน

สอง ไปเขียน**พระราชานุสาวรีย์**ของพระองค์ท่านที่เขาก่อสร้างประดิษฐานอยู่ที่สวนสมเด็จพระย่า แล้วทุกแห่ง ทรงอยู่ที่พระอิริยาบถต่างๆ กันออกไป ประทับยืนก็มีและประทับนั่งก็มีพระราชนานุสาวรีย์ทุกพระองค์ตั้งตามอยู่ท่ามกลางสวนที่ได้รับการตกแต่งด้วยพรรณไม้นานา แต่ก็มีคน (ช่างสงสัยคนเดิม) ถามว่า แล้วรูปเขียนทุกรูปของศิลปินทั้งหมด มันจะไม่เหมือนๆ กันหมดหรือ... เออ ก็เห็นจะจริงอีกนั่นแหละ

สาม ถ้าข้อหนึ่งและข้อสองยังไม่เหมาะใจ ก็ต้องเขียนรูปวิวทิวทัศน์อันสวยงามของ**สวนสมเด็จพระย่า** ที่เราไปนั้นแหละ เกือบทุกที่เขาดูตกแต่งด้วยพันธุ์ไม้ต่างๆ มีทั้งสวนไม้ดอก ไม้มีค่า อย่างที่**เมืองกาญจน์**เป็นสวนหินธรรมชาติที่สวยงาม แปลกตา ที่**พังงา**นั้นงามด้วยเขาช้างและเขาอื่นๆ ที่รายรอบล้อมสวนสมเด็จพระย่า อยู่ ที่**เชียงราย**ก็มีทิวทัศน์ริมน้ำกับสวนยุโรปสวยงาม

Rama IX Art Museum Foundation

และที่**อยุธยา**ก็เป็นทิวทัศน์ที่อยู่ท่ามกลางซากอิฐซากปูนของราชธานีเก่า กลางเกาะอยุธยา แต่ไอ้ซึ่งสงสัยคนเดิมก็ยังมีคำถามว่า เขียนทิวทัศน์แล้วจะให้ทิวทัศน์เกี่ยวข้องกับสมเด็จพระย่าได้อย่างไร หรือจะให้เขียนแต่สวนสมเด็จพระย่า อย่างเดียว ในขณะที่นอกสวนสมเด็จพระย่า ของแต่ละจังหวัด มีทิวทัศน์ของจังหวัดเป็นเอกลักษณ์ของจังหวัดนั้นๆ อีกมากมาย ทำไมไม่เขียน ไม่เขียนแล้วจะเดินทางมาทำไม...เออ...เขาก็พูดถูกอีก

สี่

เขียนอะไรก็ได้ที่เป็นสัญลักษณ์ของจังหวัดนั้นๆ ไป**เชียงราย**ก็ไปเขียนแม่จันทน์ ภูเขาสวยๆ อย่างดอยแม่สลอง ดอยตุง หรือพระราชดอยตุง ไป**เมืองกาญจน์**ก็ไปเขียน**แม่น้ำแคว น้ำตกเอราวัณ** ภูเขาที่**พระเจดีย์สามองค์** ไป**พังงา**นั้นสุดยอดต้องเที่ยวอ่าวพังงา เขียน**เขาพังกัน เขาตะปู หมูบ้านประมงที่เกาะปันหยี** ถ้าไปฉีกทะเลเล่นดำนึกไป**หมู่เกาะสิมิลัน หมู่เกาะสุรินทร์** ถ้าจะให้มีสาระหน่อยก็แวะหมู่บ้านมอเก็ง และเขาหลัก เยี่ยมผู้ประสพภัยสึนามิเสียหน่อย ส่วนที่**พระนครศรีอยุธยา**นั้น โบราณสถาน วัดวาอารามกลางกรุงเก่าเขียนได้หมด เพราะเขียนกันมาแล้วตั้งแต่เป็นเด็กนักเรียน เขียนอะไรอย่างนี้ก็ดูเหมือนกันเป็นการส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวของแต่ละจังหวัดด้วย ท่านผู้ว่าฯ ท่านปลัดฯ ท่านนายกเทศมนตรี คงจะยิ้มแป้นแต่ไอ้คนซึ่งสงสัยอีกนั่นแหละที่มันคอยมาถามอยู่ข้างหูล้ำแล้ว มันเกี่ยวอะไรกับโครงการ **“คิดถึงสมเด็จพระย่า”** ก็จริงของเขา แต่ผมชักเบื่อกับไอ้ซึ่งสงสัยคนนี้เสียแล้ว

ข้อสุดท้าย

เขียนอะไรก็ได้ อยากเขียนอะไรเขียนไป จะมาเที่ยวอย่างเดียวแล้วเก็บข้อมูลกลับมาเขียนที่บ้านก็ได้ ขออย่างเดียวคือส่งผลงานกลับมาให้ครบ 4 ชิ้น พร้อมกับบุคลิกภาพของศิลปินเองและเขียนให้ขายได้ ก็จบเรื่อง

ประเด็นแนวเรื่องที่ศิลปินจะใช้วาดภาพตามโครงการดังที่กล่าวมาข้างต้นนี้ ใครก็สรุปให้ศิลปินไม่ได้ เพราะศิลปินเขารู้เองว่า เขาควรจะสร้างสรรค์ศิลปะของเขาอย่างไรให้เหมาะสม พูดกันง่ายๆ ก็คือ อย่าไปยุ่งกับมัน (ศิลปิน) อยากเขียนอะไรก็เขียนไปตราบนานเท่าที่ยังระลึกถึง**สมเด็จพระบรมราชชนนี**และที่สำคัญคือเขียนรูปให้สวยให้ขายได้ จะได้นำเงินมาทะนุบำรุงรักษาสวน**สมเด็จพระศรีนครินทร์** ทั้ง 12 แห่งทั่วประเทศ ให้เป็นที่พักพิงของปวงชนชาวไทยต่อไป

สวนสมเด็จพระศรีนครินทร์ ที่เชียงราย (23, 24, 25, 26 เมษายน 2548)

การเดินทางของศิลปินในโครงการ **“คิดถึงสมเด็จพระย่า”** เริ่มต้นที่จังหวัด**เชียงราย** ออกเดินทางจากกรุงเทพฯ โดยรถยนต์ เหน็ดเหนื่อยเมื่อมาถึงก็พลสมตรวจว่าจะเดินทางไปเชียงราย จังหวัดที่อยู่เหนือสุดสยาม

พอเดินทางไปถึง**ท่านผู้ว่าฯ** คอยต้อนรับอยู่ แล้วจึงให้ศิลปินเดินทางขึ้นดอยตุงชมพระตำหนัก ชมสวนดอกไม้อันสวยงาม ที่นี่ยานประติมากรรมขนาดใหญ่ของ**คุณเมธีเชิษม ยิบอินซอย** ศิลปินอาวุโสผู้ล่วงลับไปแล้ว เป็นรูปเด็กๆ กำลังต่อตัวกันสูงขึ้นไปคล้ายจะบอกความหมายของการต่อสู้ พลังของการเติบโต และความหวังของชีวิต ประติมากรรมชิ้นนี้งดงามและเป็นงานชิ้นโปรด

ของสมเด็จพระบรมราชชนนี ที่คุณมีเชียม ยิบอินซอย ทำถวาย จึงโปรดให้นางนงนุชขึ้นมาไว้กลางสวน โดดเด่น สวยงาม พระราชทานให้เป็นอนุสาวรีย์แก่ผู้พบเห็น

กิจกรรมท่องเที่ยวที่สวนนั้นมากมายเป็นที่ตื่นตาตื่นใจแก่ศิลปินผู้ไม่คุ้นเคยกับเขียงรายมากจนไม่มีเวลาเขียนรูป ความกดดันเกิดขึ้นบวกกับอากาศร้อนเป็นเหตุให้ศิลปินจำนวนหนึ่งทำ Performance ด้วยการโดดลงสระน้ำพร้อมกับเอาอุปกรณ์การเขียนรูปลงไปเขียนรูปอยู่กลางน้ำ ท่ามกลางความตื่นตาตื่นใจของผู้พบเห็น

ที่สวนสมเด็จพระศรีนครินทร์ เขียงราย เป็นสวนที่ได้รับการดูแลตกแต่งไว้อย่างงดงามในอาณาบริเวณที่กว้างขวาง ส่วนหนึ่งเป็นสวนป่า แต่ส่วนที่งดงามมากๆ คือ สวนที่ตกแต่งแบบสวนยุโรป คือการตัดแต่งต้นไม้ให้เป็นพุ่ม เป็นกล่ออย่างมีระเบียบ ซึ่งต่างไปจากสวนไทยที่อิสระไม่มีระเบียบ ที่สวนแห่งนี้ใครยังไม่เคยเข้าชม ก็เข้าไปดูได้ ความสวยงามไม่ต่างไปจากสวนที่พระตำหนักดอยตุงเลย

และส่วนสำคัญที่เป็นหัวใจของสวนนี้คือ พระราชานุสาวรีย์สมเด็จพระศรีนครินทร์ อยู่ในพระอิริยาบถประทับยืน ท่ามกลางบรรยากาศอันสงบ ร่มรื่น และสง่างาม สมพระเกียรติยศ

ที่เขียงรายพวกเราพักอยู่ 3 วัน ก็เดินทางกลับ อากาศที่ร้อนอบอ้าว ทำให้ศิลปินหลายคนบนแท่นถึงงานเขียนรูปที่มีอุปสรรคปัญหา

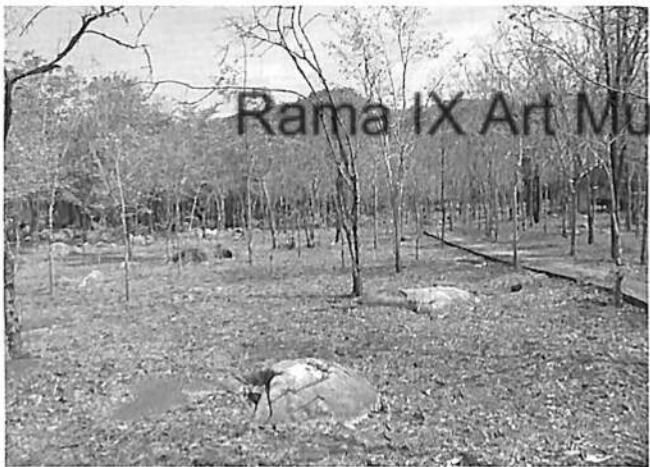
สวนสมเด็จพระศรีนครินทร์ ที่เมืองกาญจน์ (3, 4 พฤษภาคม 2548)

หนึ่งอาทิตย์ผ่านไปพอพ้นตัวจากนั่งรถยาวกลับมาจากเขียงราย เตรียมตัวไปกาญจนบุรี ดินแดนประวัติศาสตร์ที่เกี่ยวข้องโยงใยกับประวัติศาสตร์สงครามระหว่างไทยกับพม่าและกรุงไถ่สงครามที่ญี่ปุ่นเป็นฝ่ายบุกเราในสงครามมหาเอเชียบูรพา ยังปรากฏให้เห็นเป็นหลักฐานแห่งสงครามอยู่ ไม่ว่าจะเป็นสะพานข้ามแม่น้ำแคว ทางรถไฟสายมรณะ และสุสานทหารพันธมิตร

ตั้งนั้นก่อนที่จะลงมือปฏิบัติการสร้างสรรค์งานศิลป์กันให้สมอยาก ก็มีการเดินทางท่องเที่ยวหาความรู้ความบันเทิงกันก่อนโดยเฉพาะในเรื่องของประวัติศาสตร์ชาติไทยในยุคสมัย 200 กว่าปีขึ้นไปให้ไทยมีปัญหาเกี่ยวกับเพื่อนบ้าน ที่เพิ่งเปลี่ยนนามเป็นเมียนมาร์ไปเมื่อไม่นานมานี้ แต่ก่อนพี่แกชื่อพม่า คนไทยรู้จักกันดีเพราะพี่แกรบชนะได้ถึงสองครั้งสองครา ในขณะที่เราไม่เคยขึ้นไปยึดเอามาเป็นเมืองขึ้นได้เลยแม้แต่ครั้งเดียว นำเจ็บปวดใจเสียจริงๆ

เราและกองพลทหารราบที่ 9 ณ พุ่ลาดหญ้า บริเวณสมรภูมิที่เราเข้ารบตะลุมบอนกับพม่า เมื่อคราวศึกเก้าทัพ ครั้งที่พระเจ้าปดุงกษัตริย์พม่า เมื่อปราบพวดยะไข่ราบคาบแล้วก็ประกาศกลางที่ประชุมว่า สงครามครั้งต่อไปก็คือยุทธยุทธาธิของสยาม คราวนี้จัดกำลังพล 144,000 คน แบ่งออกเป็น 9 ทัพ ระดมมา 5 เส้นทาง กะบดขยี้ไทยให้สำเร็จในชั่วพริบตาด้วยมีกำลังพลมากกว่าฝ่ายเราถึง 3 เท่า พระเจ้าปดุงนี้ท่านขึ้นครองราชย์ในปีเดียวกันกับพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช

แต่ในสมัยเมื่อ 220 กว่าปีที่ผ่านมา ยังไม่มีระบบสื่อสาร โทรศัพท์มือถืออย่างในปัจจุบันการยกทัพมา 5 ทางด้วยกองทัพ 9 ทัพที่กระจัดกระจายรายล้อมหวังจะตีกรุงเทพฯ ให้แตกราบพร้อมกัน เข้ามาทางมะริดหนึ่งหัวงเข้ เตีชุมพร กลาง สงขลา เข้ามาทางทวายเพื่อเข้าตีด้านตะวันตก อันได้แก่ ราชบุรี เพชรบุรี ทางเหนือเข้าม ทางเชียงแสน เชียงใหม่ เข้าตีล่ปางลงมาสุวรรณโลก สุโขทัย อีกส่วนหนึ่งเข้ามาทางเมืองตาก เข้าตีกำแพงเพชรแล้วลงมากรุงเทพฯ

ทางด้านด้านพระเจดีย์สามองค์ เมืองกาญจน์ พม่ายกทัพผ่านเข้ามาสู่ทุ่งลาดหญ้าแห่งนี้แหละ และด้านหลังของทัพนี้มีอีก 4 กองทัพที่รอประชุมทัพอยู่ที่เมาระตะมะ ซึ่งรวมทั้งทัพหลวงของพระเจ้าปดุงด้วย ตรงด้านเจดีย์สามองค์นี้จึงเหมือนกับบรรดาดิถี ทัพพม่าแตกกระเจิงถอยกลับ ทำให้ทัพอีกหลายทัพที่รออยู่ในเขตพม่าไหลลงมาไม่ได้ ทัพหลายทัพที่เข้ามาทางด้านอื่นๆ ประสบความล้มเหลวเนื่องจากทัพที่ส่งเข้ามาเตรียมเสบียงได้ไม่พอกับทหารนับแสน ไม่มีใครทัพที่มีมือถือบอกกล่าวให้รู้เรื่อง การระดมพลจำนวนมหาศาลเช่นนี้กับการนัดแนะเข้าอู่กรุงเทพฯ พร้อมกันทุกทิศทางจึงเป็นไปได้

ศึกที่ยิ่งใหญ่ที่สุด ยิ่งใหญ่กว่าครั้งที่ต้องเสียกรุง กลับต้องปราชัยไป เป็นความเจ็บปวดของพม่าที่หลังจากนั้นก็ไม่เคยรบชนะไทยได้อีกเลย จนกระทั่งต้องเสียเอกราชให้อังกฤษไป

ที่สมรภูมิลาดหญ้านี้ พลโท รวมศักดิ์ ไชโยภินทร์ ท่านอดีตแม่ทัพพันกประวัติศาสตร์ของกองทัพไทย ท่านได้กรุณามายบรรยายพิเศษให้พวกเราฟัง พร้อมกับได้พาชมทิวทัศน์หุบเขาอันงดงาม ชี้ให้เห็นช่องทางที่พม่าเดินทัพเข้ามาติดกับเราเมื่อครั้งสงครามเก้าทัพในปี พ.ศ. 2328

พวกเราเสร็จภารกิจในวันแรกที่เขื่อนศรีนครินทร์ และในวันรุ่งขึ้นได้เริ่มต้นเขียนรูปกันที่สวนสมเด็จพระศรีนครินทร์ ที่กาญจนบุรี

เสียดายที่สวนสมเด็จพระศรีนครินทร์ที่เมืองกาญจน์นี้แม้ว่าจะอยู่ไม่ไกลจากตัวเมือง แต่ก็อยู่นอกเส้นทางนักท่องเที่ยว จึงทำให้คนไม่รู้จักมากนัก สวนแห่งนี้สวยงามด้วยป่าไม้โปร่งที่ขึ้นอยู่ระหว่างสวนหินธรรมชาติที่เป็นปมหินจำนวนมากมาย ดูแปลกตา และในส่วนบริเวณที่ประดิษฐานพระราชานุสาวรีย์ประทับนั่งได้จัดแต่งสวนได้สวยงามดูร่มรื่น เหมาะสมกับพระราชานุสาวรีย์ในพระอิริยาบถที่ดูสบายๆ สมกับพระราชประสงค์ของสมเด็จพระราชชนนีที่เคยมีพระราชดำรัสพระราชทานให้แก่คณะกรรมการบริหารมูลนิธิสวนสมเด็จพระศรีนครินทร์ไว้ว่า

"สวนสมเด็จพระศรีนครินทร์ ต้องจัดให้ร่มรื่น ร่มเย็น และสวยงาม รักษาธรรมชาติไว้ ไม่ต้องให้ใหญ่โตมากนัก ให้ประชาชนเข้าไปใช้โดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายใดๆ ทั้งสิ้น"

พวกเราเขียนรูปกันภายในบริเวณสวนสมเด็จพระศรีนครินทร์ ท่ามกลางความร้อนและแมลง ที่นี้แหละเป็นที่ที่เรากล่าวอ้างได้เต็มปากว่า ถ้ารูปเราไม่สวยไม่ดีกว่าอากาศร้อนและแมลงนี่แหละ

สวนสมเด็จพระศรีนครินทร์ ที่พังงา (8, 9, 10 พฤษภาคม 2548)

ยังไม่ทันหายร้อนจากที่เมืองกาญจน์ ได้กลับไปหาลูกเมียได้เพียง 3 วัน ก็ต้องออกเดินทาง...เอ๊ย เดินทางไปพังงา แต่คราวนี้บรรดาศิลปินยืมเป็น เปิกบานเพราะเราได้ขึ้นนกแอร์ไป คนที่ทำท่าจะงักพอรู้อาบินไปนะ ก็ตกปากรับคำ อย่าหาว่าศิลปินรักสบายเลยนะ อายุอานามก็มากแล้วถนอมไว้ให้รับใช้ชาติกันได้นานๆ เก็ด

พังงานี้มีจุดประทับใจหลายๆ แห่ง ไม่ว่าจะเป็นธรรมชาติ เกาะแก่งอันสวยงามที่พระเจ้าพรทานมาอย่างไม่มีที่ไหนเหมือน ยิ่งหลังสิ้นศึกจากไปแล้วทะเลยิ่งสวยกว่าเดิม ผมเองเดินทางมาพังงา กระบี่ อีกหลายครั้ง ยังประทับใจไม่รู้ลืม

ความประทับใจในอีกส่วนหนึ่งคือ สวนสมเด็จพระศรีนครินทร์ พังงา มีบริเวณกว้างขวาง มีบึงน้ำขนาดใหญ่อยู่กลางพื้นที่ ด้านหลังเป็นเขาช้างอันสูงตระหง่าน เขานี้ตั้งอยู่ก่อนเข้าเมืองพังงา เป็นรูปร่างเหมือนอยู่ ช้างด้านโน้นเป็นที่ตั้งสวนสมเด็จพระศรีนครินทร์ พังงา ที่นี่ร่มรื่นเป็นธรรมชาติสมกับที่สมเด็จพระราชชนนีท่านมีพระราชประสงค์จะให้เป็นที่บังครั้งเขียนรูปหมู่เมฆที่ลอยตาดัดดาผ่านเขาช้างสวยงาม โรแมนติกจริงๆ เชื่อว่าศิลปินได้รูปเขียนกันไปเยอะ

ความประทับใจแบบระทึกใจก็มีเกิดขึ้นที่พังงาอีก เมื่อวันที่ยื่นเรือเที่ยวชมเกาะแก่งในบริเวณอ่าวพังงา วันนั้นมีพยากรณ์อากาศว่าอาจจะมีฝน ซึ่งเราก็ตีเพราะร้อนมานานแล้ว หนูๆ ของบริษัท หาดทิพย์ ที่คอยดูแลเราแจ้งให้เราทราบถึงโปรแกรมท่องเที่ยวทางทะเลไปสัมผัสเขาตะปู เขาพิงกัน และเกาะปันหยี ซึ่งทุกคนอยากไปอยากเห็น แต่หนูๆ บริษัท หาดทิพย์ก็ถามเราว่า

“อาจมีฝน เราจะไปกันไหม”

พวกเราตอบว่า ไม่รู้ เพราะเราไม่ใช่คนแถวนี้ ถ้าคนที่นั่นบอกไปได้ เราก็คงไป

สรุปว่าพวกเราอยากไป เรื่อยาวพาเรล่องไปตามคลองใส สองฝั่งเขียวอุดมด้วยป่าโกงกาง ผ่านภูเขารูปร่างแปลกๆ สะท้อนลงบนผิวน้ำ ใสอย่างกระจก เพลิดเพลินจนเรือพาเรออกสู่อ่าวพังงา ชักชวนกันดูภูเขาที่โผล่ขึ้นมาจากผิวน้ำทะเล บางลูกมีเมฆพัดผ่านคล้ายกับฉากที่จัดการวาดขึ้น

เพลิดเพลินอยู่ได้ไม่นาน สายฝนก็พรำลงมา คนที่กลัวเปียกฝนก็ม้วนผ้าใบด้านข้างลง แต่พอลมกรรโชกมาทำให้เรือโคลงเพราะลมที่ด้านผ้าใบ คนเรือรีบบอกให้ม้วนผ้าใบเก็บเพื่อไม่ให้ลมพัดผ่านไป ทุกคนเริ่มเปียก พายุตรงรี่มาหาเราอย่างรวดเร็วและรุนแรง เรือวิ่งตรงดิ่งคล้ายจะวิ่งหาพายุลูกนี้เรื่อยๆ หลายคนเริ่มออกอาการตะโกนบอกให้คนขับเรือหันเรือกลับเข้าฝั่ง แต่คนขับที่นั่งอยู่อยู่กับผมบอกว่า

“กลับไม่ได้ครับ ต้องวิ่งตัดลมไปเรื่อยๆ ไม่ต้องกลัว ไม่มีอันตราย ถึงเรือล่มทะเลตรงนี้ตื้น”

ว่าไปนั้น หลายคนหน้าเริ่มซีด มีแต่ดวงตาที่เคลื่อนไหวไปมา หลายคนพยายามตลกลงไปกำลังใจ และบางคนเริ่มก้มหน้าสวดมนต์

ภาพเขาตะปูที่มองเห็นอยู่เบื้องหน้ากลืนหายไปกับสายฝนในชั่วพริบตา คนขับเรือบอกว่าต้องวิ่งตรงไปฝั่งเขาตะปูแล้วจึงหลบลมกลับเรือที่นั่นได้

ขณะที่เรือวิ่งกลับไปสู่เกาะปันหยี คนเรือบอกผมว่าเดี่ยวเราจะผ่านช่องพายุใหญ่อีก 2 ครั้ง แล้วก็จะเป็นเช่นนั้นจริงที่เราต้องกลืนลมหายใจ แต่อีกครู่เดียวเมื่อเข้าสู่เกาะปันหยีพายุก็หยุดลงท่ามกลางเสียงถอนหายใจ

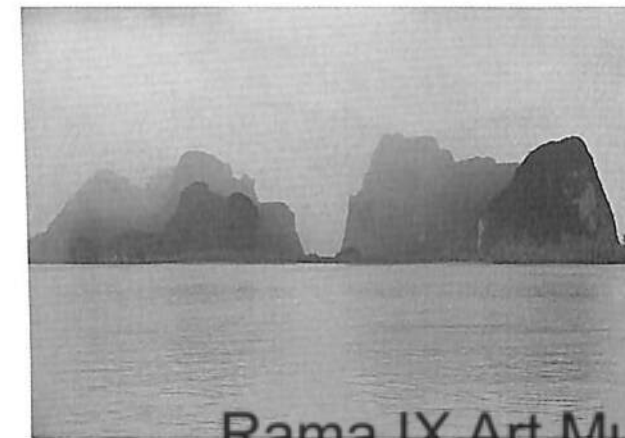
หลายคนเริ่มยิ้มได้ จากนั้นมีกล้องถ่ายรูปหลายตัวเสียวหายเพราะถูกน้ำ แต่พวกเราไม่มีใครเสียแม้จะเปียกกันโดยถ้วนหน้า

มีหลายคนกระซิบบอกกับผมว่า พวกเรามาทำงานถวายสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 ที่เกาะปันหยี

วันรุ่งขึ้นมีรายงานว่าพายุในครั้งนั้นมีเรือล่มและมีผู้เสียชีวิตในบริเวณนั้นจริง

มีสิ่งประทับใจในช่วงนั้นอีกที่หนึ่งคือเรื่องอาหารการกินที่พวกเราได้รับการดูแลเป็นอย่างดีไม่เคยที่ปล่อยให้เราท้องว่างเปล่าเลย กินกันเมื่อไหร่ๆ ทุกมื้อ จนมีคนบอกว่ามากินหรือมาทำงาน ในกระบวนการกินพวกเราไม่มีที่ประทับใจสุดๆ ที่ต้องบันทึกไว้คือ มื้อเย็นที่ร้านท่าไทรซีฟูด ร้านนี้อยู่ตรงไหนของพังงาไม่รู้ แต่จะบอกอีกทีก็ได้ เรื่องอาหารอร่อยมากแค่ไหน ผมว่าอร่อยเหมือนทุกๆ มื้อ แต่ที่พิเศษสุดคือสถานที่วิวทิวทัศน์ที่เป็นธรรมชาติแท้ๆ

เรามาถึงร้านท่าไทรเมื่อหมดแสงดวงอาทิตย์แล้ว แต่ยังมองเห็นภาพทิวทัศน์แบบรอบทิศทางอยู่ ลาดคลองที่ผานมาตรงมุมร้านวิ่งตรงไปจนสุดสายตา ทำให้รู้ว่าทำเลของร้านตั้งอยู่ตรง

Rama IX Art Museum Foundation

ทางแยกของลำน้ำ ส่วนที่ไม่ใช้ลำน้ำทั้งหมดเขียวชอุ่มด้วยต้นโกงกางที่หนาแน่นไปจนสุดสายตา และที่ขอบฟ้าตรงสุดลำน้ำมีภูเขาที่ขรุขระเหมือนพวกเราไปบรรยายสิน้ำไว้ มันเป็นลักษณะธรรมชาติที่ชุ่มชื้นด้วยเมฆภูเขา ต้นไม้ และแม่น้ำ

มันเป็นภาพเขียนสีน้ำที่เคลื่อนไหวได้ด้วยหมอกเมฆเราจึงมองดูทิวทัศน์ที่นั่นความมืดเข้ามาบดบัง อาหารทะเลทยอยเข้าห้อง บทเพลงคาราโอเกะกำลังจะมา

มีเรื่องประทับใจแถมตื่นเต้นระทึกใจเรื่องสุดท้าย คือเรื่องที่พักของพวกเราที่พังงาอยู่ใกล้ท่าเรือ วิวด้านหลังของโรงแรมเป็นแม่น้ำสุดสวย ฝั่งตรงข้ามเป็นป่าโกงกางที่สมบูรณ์ ด้านซ้ายมือที่อยู่ไกลออกไปมองเห็นเขาช้างจุดที่เราไปเขียนรูปกันที่สวนสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ฯ บางวันก็เห็นเขาช้างเต็มตัว บางวันก็มีก้อนเมฆตัดผ่านหรือปกคลุม ยิ่งตอนที่ฝนตกมาฝนทำให้วิวที่นี่สวยงามมาก

แต่เรื่องที่ผมบอกว่ามีเรื่องตื่นเต้นระทึกใจก็คือห้องนอนของผมมีฝนหยดลงมาบนโต๊ะกลางเฉียดเตียงนอนไปเล็กน้อย ทำให้ผ้าที่ผึ่งไว้บนโต๊ะเปียกหมด

น่าสนุกดีเหมือนกันที่นอนหลับอยู่ในห้องแล้วมีสายฝนหยดลงมาทักทาย ใครจะโชคดีย่เท่าผมเป็นไม่มี

สวนสมเด็จพระศรีนครินทร์ ที่อยุธยา (16, 17 พฤษภาคม 2548)

ผ่านไปได้เพียงอาทิตย์เดียวพวกเราเหล่าศิลปินก็ต้องเดินทางไปจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นที่สุดท้ายของโครงการ “คิดถึงสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว”

อยุธยาแห่งนี้หลายคนคาดว่าจะมีคนไปร่วมน้อยเพราะเป็นที่ที่พวกเราคุ้นเคยกันดีอยู่แล้ว ตั้งแต่สมัยเพิ่งหัดเขียนรูป อาจารย์ก็จะพามาเขียนฉากโบราณสถาน พระสถูปเจดีย์ที่เคยเจริญรุ่งเรืองมาก่อน 200 ปี แต่ที่ไหนได้มีคนไปร่วมอ่าลาลัยกันที่อยุธยามากกว่าที่คิด มีทั้งที่ไปร่วมเดินทางด้วยกันจากกรุงเทพฯ และมีทั้งที่ขับรถมาเอง เพราะระยะทางมันใกล้แค่ 60 - 70 กิโลเมตรเอง

ที่อยุธยาไม่ต้องพูดถึงราชธานีเก่าแก่ที่มีอายุยืนยาวถึง 500 ปี การที่ได้ไปสัมผัสแม้เพียงฉากอิฐซากปูนก็ดูจะปลุกวิญญาณสายเลือดความรักชาติ รักศิลปะของไทยให้ลุกกระพือขึ้นมา คุณค่าของพระนครศรีอยุธยาน่าจะมีอยู่ในทุกๆ หย่อมหญ้าที่อยู่กลางเกาะแห่งราชธานีนี้

ผมยังจำได้ดีถึงบันทึกของชาวต่างชาติที่ได้มาพบเห็นกรุงศรีอยุธยากับตาของตนเองในสมัยพระนารายณ์มหาราช เมื่อเขามองเข้าไปยังเกาะอยุธยาที่ตั้งราชธานี เขาเห็นเป็นสี่เหลี่ยมของสี่ห้องที่สะท้อนออกมาจากพระเจดีย์ ยอดปราสาทที่ประดับประดาตกแต่งอยู่เต็มเกาะ เกาะนี้จึงสวยงามเหมือนกับเกสรอันเหลืองอร่ามของดอกไม้

กิจกรรมที่น่าประทับใจที่อยุธยาของพวกเราคือการได้เข้าร่วมมอบจักรยานจำนวนหลายสิบคันให้แก่เด็กนักเรียน และการได้ช่วยกันปลูกต้นไม้ประดับที่สวนสมเด็จพระศรีนครินทร์ ศิลปินทุกคนได้เขียนชื่อของตนเองไว้ที่โคนต้นไม้ทำเหมือนกับว่าเป็นต้นไม้ที่เราเอามาปลูกเองกับมือทั้งๆ ที่พวกเราแค่ทำเป็นพิธี เอาปุ๋ยใส่ไว้ที่โคนต้นไม้ที่เขาใส่หลุมไว้ให้แล้ว รดน้ำเสร็จ แล้วตัวว่าเป็นของเขา

ที่สวนสมเด็จพระศรีนครินทร์แห่งนี้ อยู่ในเขตอุทยานประวัติศาสตร์อยุธยาแน่นอน การดูแลต้นไม้ยังไม่ดีนัก พระราชานุสาวรีย์สมเด็จพระบรมราชชนนีในพระอิริยาบถประทับนั่งกลางแดดยังไม่สมกับพระราชประสงค์ที่ทรงต้องการให้ ร่มรื่น ร่มเย็น และสวยงามในแบบที่รักษาธรรมชาติไว้ คงเป็นงานที่ผู้ดูแลรักษาจะต้องทำกันอีกต่อไป